2. Peygamberlere Gönderilen Kitaplar

Yüce Allah'ın, insanlara hak yolu gösterip onlara emir ve yasaklarını bildirmek üzere peygamberlerine vahyettiği mesajları içeren yazılı belgeye "ilahi kitap" adı verilir. İlahi kitaplara Allah (cc) tarafından indirilmiş kitaplar anlamında "kütüb-ü münzele" veya "semavi kitaplar" da denir.

İslam'ın temel iman esaslarından biri olan kitaplara iman, Allah'ın (cc) peygamberlerinden bir bölümüne kitap gönderdiğine inanıp bunların doğru olduğunu kabul etmek demektir.

Kitaplara iman; temelde Allah'ın (cc) gönderdiği vahye, vahyin peygamberlerle devam ettiğine, en son mükemmel biçimde hayat kitabı Kur'an'la noktalandığına inanmayı ifade eder.

Yüce Allah'ın kelam sıfatının bir tezahürü olan ilahi kitapların gönderiliş amacı, Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilir:

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّٖنَ مُبَشِّرٖينَ وَمُنْذِرٖينَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فٖيمَا اخْتَلَفُوا فٖيهِ

Görsel 5.5: Kur'an, insanların dünya ve ahiret mutluluğunu amaçlar.

"İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da gönderdi..."[55]

İslam; inananların yalnız Kur'an'a değil, daha önce gönderilen ilahi kitapların hepsine iman etmelerini emretmiştir.

وَالَّذٖينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

"Yine onlar, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler; ahiret gününe de kesinkes inanırlar."[56]

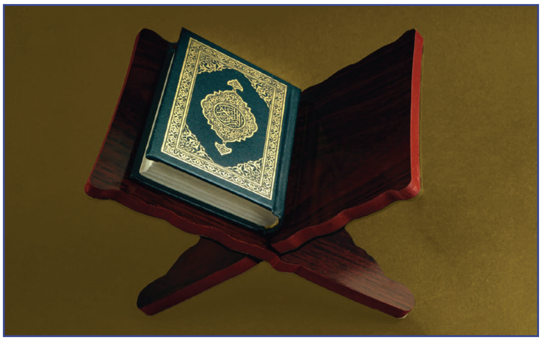

Görsel 5.6: İlahi kitapların hepsi insanları doğruya sevketmek için gönderilmiştir.

İslam'da iman esaslarının her biri sebep-sonuç ilişkisiyle birbiriyle bağlantılı ve ilişkilidir. Dolayısıyla kitaplara iman da diğer iman esaslarından bağımsız düşünülemez. Allah'a (cc) inanmak, bizi, Allah'ın (cc) insanlara yol gösterici olarak peygamberler gönderdiğini kabul etme sonucuna götürür. Peygamberlere iman da onların tebliğ ettikleri ilahi mesajları içeren kitapları kabul ve tasdik etmeyi gerektirir.

İlahi kitaplar, farklı zamanlarda ve farklı toplumlara indirilmiş olsa da Allah'ın (cc) kelamı olmaları bakımından aralarında hiçbir fark yoktur. **"Ardından o peygamberlerin yolu üzere, kendinden önce gelmiş olan Tevrat'ı tasdik edici olarak Meryem oğlu İsa'yı gönderdik. Ona da içinde hidayet ve nur bulunan, kendinden önce gelmiş olan Tevrat'ı tasdik edici, takva sahipleri için bir yol gösterici ve bir öğüt olarak İncil'i verdik."**[57]

55. Bakara suresi, 213. ayet.
56. Bakara suresi, 4. ayet.
57. Maide suresi, 46. ayet.

ayetinde işaret edildiği gibi hepsi insanlığın kurtuluşu için birbirinin tamamlayıcısı ve doğrulayıcısı olarak gönderilmiştir.

B BİLGİ KUTUSU

Ehlikitap

Tevrat, Zebur ve İncil'e inanan kimselere, Yahudi ve Hristiyanlara verilen addır. Tanrı'ya, peygambere, ahirete ve -Allah (cc) tarafından gönderiliği hâlde tahrif edilmiş olsa da- bir kitaba inandıkları için Yahudi ve Hristiyanlara ehl-i kitap denilmiştir. Kur'an-ı Kerim, ehl-i kitaptan inançlarındaki yanlışlıkları terk etmelerini ve iman etmelerini istemiştir.

(bk. Enam suresi, 20. ayet, Al-i İmran suresi 199. ayet.)

İlahi kitaplar hacimleri ve hitap ettikleri kitlenin büyüklüğüne göre suhuf ve kitap olmak üzere iki grupta değerlendirilir; birkaç sayfadan oluşmuş kitapçıklara suhuf, suhufa göre daha hacimli olanlara ise kitap denmiştir.

اَلصُّحُفُ **Suhuf:** Sahife kelimesinin çoğulu olan suhuf, küçük toplulukların ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde indirilmiş kitapçıklar için kullanılır. Ancak suhufların hiçbiri günümüze kadar ulaşmamıştır. Dolayısıyla bugün için elimizde onlara dair bir bilgi bulunmamaktadır. Bu konuda Kur'an'da ayrıntılı bir bilgi yoktur. Sadece iki yerde Hz. İbrahim ve kendisine Tevrat da verilmiş olan Hz. Musa'ya indirilmiş sayfalardan haber verilmektedir.

اَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فٖى صُحُفِ مُوسٰى ۙ وَاِبْرٰهٖيمَ الَّذٖى وَفّٰىۙ

"Yoksa Musa'nın ve ahdine vefa gösteren İbrahim'in sahifelerinde yazılı olanlar kendisine haber verilmedi mi?"[58]

اِنَّ هٰذَا لَفِى الصُّحُفِ الْاُولٰىۙ ﴿﴾ صُحُفِ اِبْرٰهٖيمَ وَمُوسٰى

"Şüphesiz bu (anlatılanlar), önceki kitaplarda, İbrahim ve Musa'nın sahifelerinde de vardır."[59]

Suhuflar ve gönderildiği peygamberler şu şekildedir:

Hz. Âdem'e 10 sayfa

Hz. Şit'e 50 sayfa

Hz. İdrîs'e 30 sayfa

Hz. İbrahim'e 10 sayfa[60]

Suhufa göre daha hacimli ve kitap şeklinde olan ilahi kitaplar ise Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an olmak üzere dört tanedir.

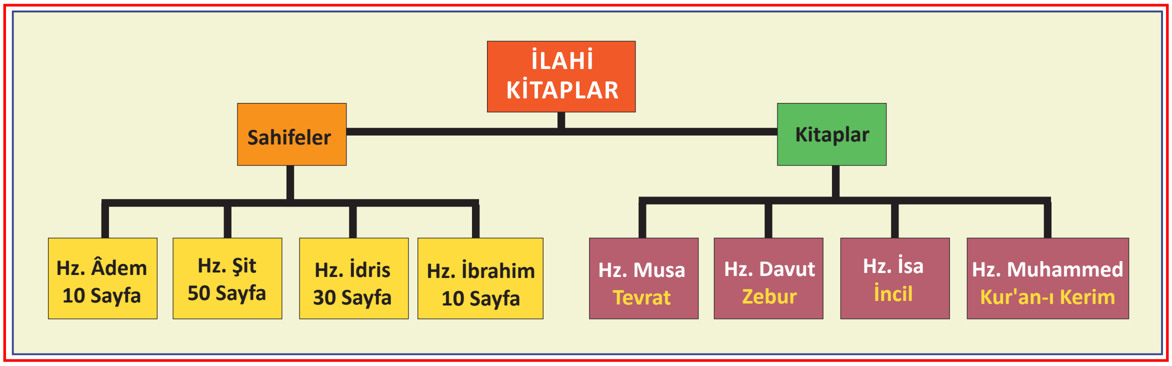

58. Necm suresi, 36-37. ayetler.
59. Âlâ suresi, 18-19. ayetler.
60. bk.Komisyon, TDV İlmihâli, "İman ve İbadetler", C 1, s. 97.